

Tolletaten
Postboks 2103 Vika
0125 OSLO

Deres ref

Vår ref
25/5430-

Dato
22. desember 2025

Statsbudsjettet 2026 - Tolletaten - tildelingsbrev

Statsbudsjettet 2026 - Tolletaten - tildelingsbrev	1
1. INNLEDNING	2
2. VIKTIGE UTFORDRINGER FREMOVER	2
3. MÅL OG PRIORITERTE TILTAK FOR 2026	3
4. STYRING OG KONTROLL I VIRKSOMHETEN	12
5. RAPPORTERING	16
6. BUDSJETTILDELING	18

Vedlegg 1: Styringskalender 2026

Vedlegg 2: Budsjettfullmakter og administrative fullmakter

Vedlegg 3: Indikatorer 2026

Vedlegg 4: Krav til rapportering om budsjettstatus

1. INNLEDNING

I dette tildelingsbrevet meddeles Stortingets budsjettvedtak og Finansdepartementets styringssignaler for Tolletaten i 2026. Prop. 1 S (2025–2026) for Finansdepartementet ble behandlet 22. desember 2025 på grunnlag av Innst. 5 S (2025–2026).

Styringsdialogen mellom Finansdepartementet og Tolletaten er forankret i Prop. 1 S og Stortingets behandling av denne, hovedinstruks til Tolletaten av 20. desember 2024, samt reglement for og bestemmelser om økonomistyring i staten. Hoveddokumenter og faste møter i styringsdialogen fremgår av styringskalenderen, jf. vedlegg 1. Departementets styringssignaler gis alltid skriftlig.

Tolletaten må være forberedt på å få oppdrag som ikke er nevnt i tildelingsbrevet.

2. VIKTIGE UTFORDRINGER FREMOVER

De siste årene har Tolletatens rolle vært i stadig utvikling, blant annet har etaten en tydeligere rolle innen samfunnssikkerhet. Pandemien og krigen i Ukraina har synliggjort etatens rolle som statens representant på grensen. Dette viser seg blant annet i kriseberedskapen, samfunnssikkerhet og som håndhever av regelverk for grensekryssende vareførsel på vegne av 20 statlige myndigheter. Tolletatens kontroll med vareførsel inn og ut av landet bidrar til å sikre forsyningssikkerheten, redusere risiko for import av smittsomme dyresykdommer og håndheving av sanksjoner mot Russland og Belarus. Tolletaten støtter også Forsvaret og sivile aktører i totalforsvaret når det gjelder sømløs mobilitet ved grensepassering. Dette er særlig viktig etter Nato-utvidelsen mot øst.

Tolletatens evne til å løse samfunnsoppdraget blir utfordret av stadig større volum og mer sammensatte varestrømmer som skal kontrolleres. I tillegg blir etaten berørt av nye EU-regler med krav til varer som innføres til det indre markedet fra tredjeland. Disse innebærer nye kontrollopgaver for tollmyndighetene. Når slike regler blir tatt inn i EØS-avtalen, vil Tolletaten få tilsvarende oppgaver. Det kan også bli nødvendig å tilpasse eller etablere nye systemløsninger. Dette innebærer krevende prioriteringer i Tolletaten. Staten må arbeide systematisk og innrette seg slik at tildelte ressurser og tilgjengelige virkemidler blir utnyttet mest mulig effektivt. På flere områder kan det likevel bli nødvendig å redusere kontrollinnsatsen til etaten og akseptere noe lavere servicenivå.

Narkotikahandelen utgjør en betydelig trussel, og Tolletaten har en viktig rolle i arbeidet mot narkotikasmugling. Tolletaten ble styrket i 2024 og 2025 for å øke sin innsats mot narkotikasmugling. Dette innebærer blant annet flere og nye skannere, nye fartøy og flere operative tjenestefolk. Staten skal videreføre denne innsatsen i 2026.

Tolletaten skal prioritere å digitalisere virksomheten og arbeide med å bruke teknologi som virkemiddel for å gjøre det enklere for reisende og næringslivet. Samtidig skal egne prosesser bli mer effektive. I arbeidet er det viktig å forstå og samarbeide tett med aktører som er omfattet av disse prosessene.

Etaten skal prioritere å utvikle og innføre et nytt hovedløp for næringslivet for innførsel av varer (Digitoll). Dette innebærer blant annet innføring av digital melde- og opplysningsplikt og utfasing av direktekjøringsordningen. Tett samarbeid med næringslivet er viktig for å lykkes. Etaten skal også prioritere videre arbeid med nytt system for tollbehandling – Fremtidens tollbehandling.

Kompetanse er viktig for utvikling av etaten. Særlig er det behov for å sikre tilstrekkelig tollfaglig kompetanse, juridisk kompetanse og IT-kompetanse.

Omfanget av restriksjoner ved inn- og utførsel av varer er stadig økende. Som følge av krigen i Ukraina vil kontroll av etterlevelse av eksportkontrollregelverket og sanksjonsregelverket kreve høy oppmerksomhet fra Tolletaten også de neste årene.

3. MÅL OG PRIORITERTE TILTAK FOR 2026

Tolletatens målstruktur består av et samfunnsoppdrag og tre hovedmål. Målstrukturen legger til rette for en styring av Tolletaten som primært legger vekt på de samlede effektene av etatens virkemiddelbruk og i liten grad styrer på aktivitetsnivå.

Tolletatens samfunnsoppdrag er å sikre at lover og regler blir etterlevd når varer krysser grensen, jf. Prop. 1 S (2025–2026) for Finansdepartementet.

Følgende hovedmål gjelder for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026) for Finansdepartementet:

- Det er enkelt og effektivt å etterleve lover og regler for varer som krysser grensen
- Aktørene i vareførselen oppfatter at det er høy risiko ved å ikke etterleve lover og regler
- Tolletaten støtter opp under virksomheten til andre myndigheter

Hvert hovedmål har underliggende styringsparametere.

Departementet forventer at resultatene i 2026 samlet sett minst skal være på samme nivå som året før, jf. Prop. 1 S (2025–2026) for Finansdepartementet. I resultatvurderingen vil departementet legge vekt på helheten i virksomheten.

Tolletaten har ansvaret for å fastsette et konkret resultatmål for hver styringsparameter. I tillegg er det en rekke resultatindikatorer og annen statistikk som gir ytterligere grunnlag for vurdering av Tolletatens resultater, se vedlegg 3.

Prioriterte tiltak i 2026 omtales under hvert hovedmål. Enkelte prioriterte tiltak gjelder flere hovedmål, men er plassert under hovedmålet med sterkest tilknytning eller under punktet 3.4 *Andre prioriterte tiltak i 2026*.

I etatens overordnede risikovurdering er det kartlagt hendelser som kan påvirke etatens måloppnåelse. Etaten må fortsette arbeidet med risikoreduserende tiltak og arbeide for at risikoene holder et akseptabelt nivå.

3.1 Hovedmål 1: Det er enkelt og effektivt å etterleve lover og regler for varer som krysser grensen

3.1.1. Styringsparametere

- Andel næringsdrivende som oppfatter at det er vanskelig å etterleve relevant regelverk
- Andel næringsdrivende som opplever informasjonsutveksling med Tolletaten som effektiv
- Andel reisende som oppfatter at det er vanskelig å etterleve relevant regelverk
- Andel varer som blir frigjort automatisk for valgt prosedyre ved grensepassering

3.1.2. Prioriterte tiltak i 2026

Internasjonalt samarbeid

Internasjonalt samarbeid bidrar til både et effektivt varebytte og bedre grensekontroll. I 2026 skal Tolletaten i sitt arbeid opp mot internasjonale organisasjoner og andre lands tollmyndigheter, fortsatt bidra til standard- og regelverksutvikling og økt informasjonsutveksling. Tolletaten skal i tråd med ovennevnte bidra til arbeid under WCO (World Customs Organization) og andre relevante internasjonale organisasjoner og konvensjoner.

Tolletaten skal videre bidra i frihandelsforhandlinger og gjennomføringen av avtaler som er eller blir inngått. Tolletaten skal generelt bidra til at næringslivet har god kunnskap om de mulighetene frihandelsavtalene åpner for, og skal involvere departementet i prinsipielle spørsmål på området. Tolletaten skal bidra inn i EFTA-arbeidet med å analysere næringslivets behov under frihandelsavtalene. Tolletaten skal også følge opp gjennomføringen av den reviderte PEM-konvensjonen (opprinnelsesregler for Europa og statene ved Middelhavet).

Norge er gjennom WTO-avtalen pålagt å ha en nasjonal handelsfasiliteringskomité for blant annet å fjerne unødige hindringer for vareflyten. Tolletaten skal lede og ivareta sekretariatsfunksjonen til denne komiteen.

Tolletaten skal også arbeide for tilrettelegging av GSP-ordningen (Generalized System of Preferences for goods imported from developing countries) for u-land, blant annet gjennom WTO (World Trade Organization) og samarbeid med EU og Sveits.

Tolletaten skal bidra til det nordiske og internasjonale samarbeidet for å bekjempe alvorlig organisert kriminalitet. Etaten skal være en aktiv pådriver for å øke tollmyndigheters deltagelse i både det nordiske og europeiske toll- og politisamarbeidet.

EØS-samarbeidet

Tolletaten skal være særlig oppmerksom på sammenhenger med EØS-avtalen og følge opp initiativer fra EU med betydning for tollsamarbeidet. Tolletaten skal arbeide med sikte på implementering av relevante deler av EU CSW-CERTEX som en del av Fremtidens tollbehandling (punkt 3.4.6). Staten skal også bidra til implementering i Norge av CBAM (jf. punkt 3.4.5), og andre relevante EU-forordninger som omfatter varer fra tredjeland og som gir tollmyndighetene oppgaver knyttet til vareførselen (jf. også punkt 3.4.7).

3.2 Hovedmål 2: Aktørene i vareførselen oppfatter at det er høy risiko ved ikke å etterleve lover og regler

3.2.1 Styringsparametere

- Oppfattet oppdagelsesrisiko blant næringsdrivende ved uriktig deklarerings
- Oppfattet oppdagelsesrisiko blant reisende
- Antall alvorlige overtredelser (AOT) avdekket
- Samlet antall overtredelser avdekket
- Tolletatens samlede beslag
- Beslagenes gjennomsnittsstørrelse
- Andel kontroller basert på etterretning

3.2.2 Prioriterte tiltak i 2026

Bidra til etterlevelse av eksportkontrollregelverket og sanksjonsregelverket

Den sikkerhetspolitiske situasjonen tilsier at Tolletaten må ha høy oppmerksomhet på etterlevelse av eksportkontrollregelverket og sanksjonsregelverket. Spesielt vil omfattende sanksjoner mot Russland og Belarus fortsatt påvirke statens kontroll med vareførselen. Tolletaten skal føre kontroll med russiske fiskefartøy. Inntil videre skal Tolletaten ta sikte på at alle russiske fiskefartøy blir underlagt en fysisk kontrollhandling, i tillegg til øvrig dokument- og analysebasert kontrollvirksomhet.

Økt innsats mot narkotikasmugling

Narkotikahandelen utgjør en stor trussel mot både Norge og resten av Europa. Internasjonale kriminelle nettverk smugler kokain, cannabis og andre narkotiske stoffer gjennom ulike metoder og grensepasseringer. Ofte er disse kamuflerte som ordinære transportoppdrag. Enkelte aktører opererer som profesjonelle tilretteleggere (Crime-as-a-Service) og tilbyr tilrettelegging gjennom hele prosessen, fra transport og smugling til distribusjon i Norge. Hele Europa opplever en kraftig økning beslag av store mengder narkotika, og EU har derfor lansert en ny strategi for å bekjempe narkotikasmugling i medlemslandene.

Tolletatens bevilgning ble økt i både i 2024 og 2025 for å styrke innsatsen mot narkotikasmugling. Staten har utarbeidet en helhetlig plan for bruk av den økte bevilgningen for perioden 2025–2030. Områdene som styrkes er i hovedsak

gjennomlysningsutstyr/skannere, maritim kontroll (blant annet utskifting av tre fartøy), kontroll av post og kurer, operativ bemanning og operativt materiell.

Bevilgningsøkningen på 250,5 mill. kroner i 2025 til økt innsats mot narkotikasmugling er videreført i 2026. I tillegg er det for 2026 bevilget midler til en ny mobil skanner til Oslo havn, 42 mill. kroner.

Status for gjennomføringen av planen for økt innsats fra 2025 skal også rapporteres i etatens 1. og 2. tertialrapportering.

3.3 Hovedmål 3: Tolletaten støtter oppunder virksomheten til andre myndigheter

Tolletaten håndhever regelverk på vegne av 20 andre etater og samarbeider med ytterligere 15 statlige aktører. Dette stiller krav til et godt koordinert og systematisk samarbeid på alle nivå.

3.3.1 Styringsparametere

- Samarbeidende myndigheters opplevelse av Tolletatens tjenesteleveranser

3.4 Andre prioriterte tiltak i 2026

3.4.1 Treff-satsingen – systemstøtte på kontrollområdet og digital grensepasseringsløsning

Treff-satsingen innebærer ny og forbedret systemstøtte for oppgaver i alle ledd av kontrollprosessene til Tolletaten. Det er og blir utviklet nye analyse- og etterretningsverktøy for støtte til kontrollprosessene i etaten. Satsingen innebærer også ny løsning for digitalisering av melde- og opplysningsplikten (MO) og løsning for automatisert grensepassering. Dette er viktig for Digitoll – det nye hovedløpet for innførsel av varer til Norge. Konseptet handler om å digitalisere melde- og opplysningsplikten (MO), etablere en løsning for automatisert grensepassering, maskinell risikovurdering og objektutvelgelse – som grunnlag for mer automatisert og effektiv grensepassering. Målet er at aktøren skal sende inn all pliktig informasjon digitalt til Tolletaten før eller samtidig med at varene kommer til grensen. Slik blir det mulig å effektivisere grensepasseringen for næringslivet, og gi et bedre informasjonsgrunnlag for å sikre god etterlevelse av lover og regler ved innførsel av varer.

I 2026 skal Tolletaten videreutvikle løsningene for kontroll, etterretning, risikovurdering, og objektutvelgelse, til å være klare til å motta de store volumene med vare- og transportinformasjon som kommer gjennom Digitoll. Gjennom innføring av læringssløyfer og nye arbeidsprosesser vil dette bidra til bedre og mer systematiserte risikovurderinger og objektutvelgelse i varestrømmene, som igjen vil føre til mer målrettede fysiske kontroller.

Kostnadsrammen for Treff-satsingen er 898,8 mill. kroner, der 208,1 mill. kroner er egenfinansieringen til Tolletaten. For 2026 er det satt av 51,8 mill. kroner til Treff-satsingen. I

tillegg er det satt av rett over 100 mill. kroner til driftskostnader for de delene av systemene som er satt i drift.

Den reviderte innføringsplanen for Digitoll, se nærmere omtalt i pkt. 3.4.2, medfører at Treff-satsingen forlenges til 31. desember 2027. Tolletaten har i november gjennomført en revidert usikkerhetsanalyse, hvor konsekvenser for kostnader og usikkerhet er analysert. På grunnlag av analysen opprettholdes styringsmålet og kostnadsrammen for Treff-satsingen selv om satsingen forlenges med 6 måneder.

For Treff-satsingen kan det bli bruk for avtaler som går ut over budsjettåret, mot dekning av senere bevilgninger. Tolletaten er derfor gitt fullmakt til å inngå slike avtaler innenfor kostnadsrammen som er gitt ovenfor, jf. romertallsvedtak V.

Finansdepartementet forventer at Treff-satsningen gis høy prioritet, og departementet vil følge satsingen gjennom departementets oppfølgingsforum for Treff-satsingen og programmet for Fremtidens tollbehandling.

Status for arbeidet i Treff-satsningen skal også rapporteres i etatens 1. og 2. tertialrapportering.

3.4.2 Utfasing av direktekjøring og innføring av digital melde- og opplysningsplikt

Gjennom Treff-satsingen innføres som nevnt et nytt hovedløp for innførsel av varer til Norge – Digitoll. Tolletaten har hatt forslag om utfasing av direktekjøringsordningen og innføring av digital MO for alle transportmåter på høring i flere omganger, senest våren 2025 med et forslag om endring av vareførselsloven § 2-3. En stor andel av høringssvarene fra næringslivet, og i deres løpende dialog med etaten, har næringslivsaktørene gitt tilbakemeldinger om utfordringer de opplever ved innføring av Digitoll. Tilbakemeldingene har særlig vært knyttet til samhandlingsbehovet mellom næringslivsaktørene og den praktiske måten informasjonen skal samles inn på gjennom Digitoll.

Tolletaten har i tett samarbeid med næringslivsaktører i bransjen identifisert og besluttet egnede tiltak som kan møte utfordringene som næringslivsaktørene har påpekt. I lys av dette har Tolletaten revidert innføringsplanen for Digitoll. En to-trinns innføringsprosess videreføres, og tidspunktene for innføring av pliktig MO og avvikling av direktekjøringsordningen er forskjøvet. Når det gjelder konsekvensene for Treff-satsingen, se omtale under pkt. 3.4.1.

Tolletaten må i 2026 gi arbeidet med utfasing av direktekjøringsordningen og innføring av digital melde- og opplysningsplikt høy prioritet, slik at ovennevnte innføringsplan overholdes. Det er viktig at Tolletaten fortsetter å samarbeide tett med berørte aktører, og påser at den nye ordningen fungerer i praksis.

Status for arbeidet skal også rapporteres i etatens 1. og 2. tertialrapportering.

3.4.3 Fremtidens tollbehandling

Tolletaten har utviklet et nytt konsept for tollbehandling, «Fremtidens tollbehandling – koordinerte plikter», som skal erstatte dagens system TVINN. Konseptet innebærer en digital transformasjon av prosesser og grensesnitt. Pliktene til næringslivet knyttet til grensekryssende vareførsel (deklarasjonsplikt, forhåndsvarsling, melde- og opplysningsplikt og framlegging) vil bli samordnet til en ny felles løsning. Konseptet innebærer en omfattende modernisering av arbeidsprosesser og tjenester for å utnytte nye teknologiske verktøy og løsninger, som også vil kreve regelverksutvikling. Bakgrunnen for «Fremtidens tollbehandling» er nærmere omtalt i Prop. 1 S (2025–2026).

Nytt tollbehandlingssystem skal kunne kobles til EUs Customs Single Window – CERTEX (CSW-CERTEX). Se nærmere omtale punkt 3.4.6.

Programmet har oppstart i 2026, og skal gjennomføres i perioden 2026–2030. For 2026 er det satt av 90 mill. kroner eks. mva. til programmet. Programmet har en samlet kostnadsramme på 1 073 mill. kroner inkl. mva. og en styringsramme på 923 mill. kroner inkl. mva. Mandat for programmet vil bli gitt i eget brev fra Finansdepartementet.

Oppstartfasen i 2026 skal sette rammer for det videre arbeidet, herunder en tverrfaglig og helhetlig forretnings- og regelverksutvikling basert på konseptet. Grunnleggende infrastruktur basert på Tolletatens nye skyplattform skal etableres, og utvikling av sentrale registre og grunnkomponenter vil starte. I programmet bør det legges vekt på tidlig og god dialog og samhandling med regelverkseiere, tilsynsmyndigheter og næringslivsaktørene i bransjen.

For programmet kan det bli bruk for avtaler som går ut over budsjettåret, mot dekning i senere bevilgninger. Tolletaten er derfor gitt fullmakt til å inngå slike avtaler innenfor kostnadsrammen som er gitt ovenfor, jf. forslag til romertallsvedtak V.

Status for arbeidet skal også rapporteres i etatens 1. og 2. tertialrapportering. I tillegg vil Finansdepartementet følge opp programmet i et oppfølgingsforum.

3.4.4 Kontroll med vareførsel til og fra Svalbard

Svalbard ble etablert som eget tollområde i mai 2022. Se omtale i Prop. 70 L (2021–2022) og Innst. 250 L (2021–2022). Dagens kontroll med vareførselen på Svalbard er basert på en minimumsløsning uten blant annet de varslings-, melde- og opplysningspliktene som gjelder på fastlands-Norge.

Det er nødvendig at Tolletaten får etablert oversikt over aktørene som fører varer inn til og ut fra Svalbard. Målet er at med tiden skal kontrollen, med enkelte mulige tilpasninger til lokale forhold på Svalbard, i størst mulig grad skal tilsvare kontrollen på fastlandet, med de plikter det innebærer for aktørene i vareførselen. Dette arbeidet vil gå over flere år, og vil kreve endringer i dagens regelverk.

I 2026 må Tolletaten arbeide videre med forskrift og høringsnotat om vareførsel til og fra Svalbard knyttet til innføring av informasjonsplikter for aktørene som frakter varer til og fra tollområdet Svalbard. Etaten må avklare prinsipielle og/eller viktige veivalg med departementet. Det må også tas høyde for at andre departementer må involveres. Det legges opp til høring av forskriften første halvår 2026. Parallelt med dette vil etaten utvikle systemstøtte for tollområdet Svalbard for å håndtere innføring av informasjonsplikter.

3.4.5 CBAM - karbonjusteringsmekanisme

EUs forordning 2023/956 av 10. mai 2023 om etablering av en karbongrensejusteringsmekanisme (CBAM - Carbon Border Adjustment Mechanism) trådte i kraft i EU 1. oktober 2023, og skal innføres fullt ut fra 1. januar 2026. CBAM-forordningen, skal tas inn i EØS-avtalen sammen med underliggende rettsakter. Det tas sikte på at CBAM-forordningen er operativ i Norge fra 2027.

CBAM innebærer å legge en pris på bestemte importerte varer fra tredjeland basert på utslipp fra produksjon av varen. Miljødirektoratet er hovedansvarlig for forordningen og vil ha en koordinerende rolle i forvaltningen. Skatteetaten er ansvarlig for autorisering av importører og innkreving av overtredelsesgebyr, mens Tolletaten skal kontrollere at den som importerer CBAM-varer er godkjent CBAM-deklarant når det kreves etter forordningen. Tolletaten skal også regelmessig gi opplysninger til EU-kommisjonen om importerte CBAM-varer. Dette innebærer at Tolletaten, før ordningen trer i kraft, må etablere tekniske løsninger som skal til for å kunne oppfylle rapporteringsforpliktelsene etter forordningen.

CBAM-forordningen, i likhet med en rekke andre EU-forordninger, baserer seg på bruk av flere tollunionsspesifikke prosesser og IT-systemer. For å sikre at norske CBAM-aktører settes i stand til å etterleve forordningene krever dette bruk av EORI-nummer og tilgang til et EU-godkjent autentiserings- og autorisasjonssystem. For EORI, se nærmere omtale i punkt 3.4.7. Tolletaten må i 2026 etablere, utvikle og drifte en nasjonal løsning som ivaretar funksjonen til EUs EORI-nummer for CBAM-aktører i Norge. Videre etablere nasjonal brukeradministrasjon og sikre at CBAM-aktørene er lagt inn i EUs autentiserings- og autorisasjonssystem (UUM&DS), tidnok til at disse aktørene kan søke om CBAM-autorisasjon fra 1. september 2026.

Etaten må også bistå Finansdepartementet i arbeidet med å avklare juridiske og tekniske spørsmål samt bidra med regelverksutvikling i forbindelse med innføringen av CBAM.

For 2026 er det satt av 36 mill. kroner til Tolletatens arbeidet med tilpassinger til CBAM.

3.4.6 EUs Custom Single Window Certificate Exchange System (CSW-CERTEX)

EU stiller stadig flere og mer detaljerte krav til varer som omsettes på det indre marked, og de senere årene er det vedtatt en rekke rettsakter på ulike områder med krav knyttet til produkters tilblivelse og egenskaper. Kravene innebærer verifisering av opplysninger om

varene blant annet gjennom digitale produktpass, registre og sertifikater. Fordi kravene også gjelder varer som innføres til det indre marked fra tredjeland er tollmyndighetene tillagt spesifikke kontrolloppgaver i en rekke rettsakter på ulike områder.

Skjerpede krav til varer gjør at det er behov for en mer effektiv samhandling mellom toll- og tilsynsmyndigheter. I praksis skal tollmyndighetene kontrollere at det foreligger nødvendige sertifikater, lisenser, tillatelser mv. utstedt av tilsynsmyndigheter når varer innføres fra tredjeland. For å legge til rette for dette samarbeidet har EU gjennom EU-forordningen 2022/2399 opprettet EUs *Customs Single Window Certificate Exchange System* (EU CSW-CERTEX). CSW-CERTEX skal koble medlemslandenes nasjonale tollbehandlingssystemer med fagsystemer som brukes av tilsynsmyndigheter. CSW-CERTEX gjør det teknisk mulig å utveksle informasjon mellom nasjonale tollsystem og ulike sektorspesifikke EU-systemer. De sektorspesifikke EU-systemene blir brukt av tilsynsmyndighetene i EØS-landene. Målet er å sikre automatisk informasjonsdeling og validering av opplysninger som skal kontrolleres.

CSW-forordningen er til vurdering for innlemmelse i EØS-avtalen. Tilkobling av det norske tollbehandlingssystemet til CSW-CERTEX vil også kreve systemmessige tilpasninger. Etaten skal bistå Finansdepartementet med å avklare spørsmål av juridisk og teknisk karakter i dialogen om en mulig tilkobling. De systemmessige tilpasningene er inkludert som del programmet Fremtidens tollbehandling, se nærmere omtale i punkt 3.4.3.

3.4.7 EORI-nummer

EORI-nummer (Economic Operators Registration and Identification number) er et EU-nummer som identifiserer virksomheten som importør eller eksportør, og som må brukes ved import eller eksport av varer fra eller til EU. Nummeret er unikt og brukes for å identifisere virksomheten for alle tollmyndigheter i EU. Norge mangler tilgang til EORI-nummer og EORI-databasen til EU i dag, og benytter ikke EORI-nummer for å identifisere importører eller deklaranter slik som EU gjør. Når norske aktører som utveksler informasjon direkte med tollmyndighetene i EU må ha et EORI-nummer må de få det tildelt fra tollmyndighetene i det enkelte EU-land.

Flere nye rettsakter fra EU er markert som EØS-relevante og baserer seg på bruk av EORI-nummer. I forbindelse med CBAM vil det bli utviklet et norsk alternativ, se omtale under punkt 3.4.5. Det er viktig å få på plass et norsk alternativ som også vil fungere for CSW-CERTEX og framtidige rettsakter, og ikke bare CBAM. Tolletaten må i 2026 bistå Finansdepartementet i dette arbeidet.

3.4.8 Markedstilsynsforordningen

Markedstilsynsforordningen (EU) 2019/1020 erstatter deler av gjeldende forordning (EF) 765/2008. Ny forordning skal sikre et mer enhetlig og samordnet markedstilsyn for hele det indre markedet. Forordningen er innlemmet i EØS-avtalen, men er ikke gjennomført i norsk rett. Forordningen oppstiller hovedsakelig krav til markedstilsyn, men innebærer også en

utvidelse av hvilke vareregelverk som omfattes og produktomfanget i de ulike regelverkene. I tillegg sidestilles varer som selges via e-handel med varer som selges via tradisjonelle kanaler. Virkeområdet for forordningen utvides til å gjelde 70 ulike vareregelverk. Flesteparten av disse vareregelverkene er fordelt på de myndighetene som Tolletaten forholder seg til som regelverkseiere i dag, men innebærer at gruppen utvides med Havindustritilsynet, Forbrukertilsynet, Statens jernbanetilsyn, og Norges vassdrags- og energidirektorat.

For 2026 skal Tolletaten arbeide med å forberede innføringen av forordningen. Dette innebærer blant annet å videreutvikle bruken av kommunikasjonssystemet ICSMS (Information and Communication System for Market Surveillance) i samarbeid med tilsynsmyndighetene.

Tollmyndigheten er ansvarlig for å rapportere den årlige statistikken til Kommissjonen om kontroller som er utført på grensen iht. art. 25.6 i forordningen. Rapporteringen er nærmere beskrevet i gjennomføringsforordningen for statistikkrapportering (EU 2021/1121). Tolletaten må legge til rette for rapportering av statistikken, herunder ha dialog med tilsynsmyndighetene om den statistikken som de er ansvarlig for og at denne videreformidles til Tolletaten. Overfor tilsynsmyndighetene er det viktig å presisere at det er et felles ansvar å sørge for opplysningene som skal rapporteres.

3.4.9 Norske varer i transitt gjennom Sverige og Finland

Transitteringskonvensjonen stiller krav om detaljerte opplysninger om varer som er under prosedyren transittering. Når det gjelder varer som fraktes under transitteringsprosedyren fra Norge gjennom Sverige (og/eller Finland) og tilbake til Norge, må Tolletaten fortsette samarbeidet med aktørene for å sikre at kravet om tilstrekkelige opplysninger om disse varene etterleves.

Status for arbeidet skal også rapporteres i etatens 1. og 2. tertialrapportering.

3.4.10 Varsling av potensiell sikkerhetstruende maritim aktivitet

Tolletaten skal bidra til å forbedre innrapportering av potensiell sikkerhetstruende maritim aktivitet, og dermed bidra til EOS-tjenestenes og relevante sivile myndigheters situasjonsoversikt. Etaten skal gjøre eksisterende varslingskanaler som etaten rår over, bedre kjent for potensielle brukere i havnæringene, formidle at kanalene kan benyttes til varsling av potensiell sikkerhetstruende maritim aktivitet og gi informasjon om hva som kan være varslingsverdig. Informasjon utarbeides i samråd med EOS-tjenestene. Relevante varslingskanaler skal være brukervennlige, og det skal gis bekreftelse til varslere om at varsel er mottatt og vil bli vurdert. Tolletaten bes også om å sikre at etaten har gode rutiner for å formidle varsler videre til relevante myndigheter.

Føringen er gitt av Nærings- og fiskeridepartementet, og tilsvarende føring er gitt til Kystverket, Sjøfartsdirektoratet, Havindustritilsynet og Nasjonal kommunikasjonsmyndighet.

3.4.11 Arbeid knyttet til totalforsvaret

Tolletaten skal videreføre og styrke samarbeidet med Forsvaret og sivile beredskapsaktører, og bidra aktivt i det pågående arbeidet med å digitalisere prosedyrer for sømløs militær mobilitet i EU og NATO.

Arbeidet med å styrke totalforsvaret gjennom forenkling av grensepasseringsprosedyrer må også omfatte sivile aktører, herunder nød- og redningsressurser, som utgjør en kritisk støttefunksjon for Forsvaret ved reelle hendelser, kriser og væpnet konflikt.

Departementet vil ved behov komme tilbake med mer konkrete oppdrag og føringer.

3.4.12 Ekspertgruppe – Tolletaten i et tiårig perspektiv

Finansdepartementet har nedsatt en ekspertgruppe som skal gjennomføre en utredning av Tolletaten. Målet er å skaffe et solid og oppdatert kunnskapsgrunnlag om hvordan Tolletaten best kan løse sitt samfunnsoppdrag i lys av endringene i omverdenen og samfunnsutviklingen. Gruppen skal se på hvordan Tolletatens oppgaveløsning, ressursbruken og virkemidler bør innrettes i et tiårig perspektiv og hva som bør endres.

Ekspertgruppen har et eget sekretariat, og en referansegruppe. Referansegruppen er oppnevnt av Finansdepartementet og deltakere er: Posten Bring AS, DSV Road AS, NHO logistikk og transport, Virke, Norsk tollforbund, Akademikerne stat og NTL Tolletaten.

Tolletaten må påregne å bidra i arbeidet til gruppen, blant annet med ressurser til sekretariatet. Ekspertgruppen skal levere sin rapport høsten 2026.

3.4.13 Videreutvikling av styringsparametere mv.

Tolletaten må kontinuerlig arbeide med å videreutvikle styringsparametere og resultatindikatorene. Forslag til ev. nye og endrede styringsparametere og resultatindikatorer for 2027 skal oversendes departementet innen 25. september 2026.

4. STYRING OG KONTROLL I VIRKSOMHETEN

4.1 Langsiktig utvikling, forbedring og effektivisering

Etaten må ha strategier og planer som viser hvilke utviklingsbehov etaten har for å løse samfunnsoppdraget på lang sikt og hvordan etaten skal ivareta dette. Tolletaten skal arbeide systematisk og kontinuerlig med å identifisere og iverksette tiltak som kan gi en bedre og mer effektiv oppgaveløsning i etaten og bedre tjenester for brukerne. Etaten bør særlig vektlegge

hvordan digitalisering kan legge til rette for dette. I utviklingsarbeidet må etatene se regelverk, prosesser, kompetanse, organisering og ny teknologi i sammenheng. Tolletaten skal i årsrapporten beskrive dette arbeidet.

Tolletaten skal i årsrapporten gi en samlet vurdering av produktivitetsutviklingen i etaten. Vurderingen bør underbygges med nøkkeltall på relevante områder.

Finansdepartementet ber Tolletaten om å legge til rette for god utnyttelse av medarbeideres kompetanse og om å påse at rapporteringskravene internt i virksomheten er hensiktsmessige og godt begrunnet. Etatene må samtidig sikre forsvarlig ivaretagelse av rettsikkerhet, likebehandling og internkontroll, og at virksomhetsstyringen ellers er godt tilpasset virksomhetens egenart samt risiko og vesentlighet.

Departementet viser til Digitaliserings- og forvaltningsdepartementets to overordnede og retningsgivende dokumenter for arbeidsgivere i statlige virksomheter – «Arbeidsgiverstrategi 2024–2027» og «Grunnlag for god ledelse i staten».

4.2 Internkontroll og risikostyring

Tolletaten skal i årsrapporten gi en overordnet tilstandsvurdering av virksomhetens internkontroll og hva som er grunnlaget for denne vurderingen. Det bes om en beskrivelse av forbedringstiltak og utviklingsarbeid.

Tolletaten skal tertialvis også rapportere om internkontrollen har avdekket vesentlige avvik, svakheter, feil og mangler i kritiske prosesser og aktiviteter, og hvilke forbedringstiltak som eventuelt er iverksatt. Se her også punkt 5.4 om rapportering om hendelser og avvik.

Se punkt 5.2 for rapporteringskrav knyttet til etatens overordnede risikovurderinger.

Departementet legger til grunn at Tolletaten jevnlig gjør interne vurderinger av risiko for misligheter i etaten.

Tolletaten skal innen 16. februar 2026 oversende årsplan for direktørens internrevisjon til departementet. Årsrapport for internrevisjonen skal oversendes departementet innen 16. februar 2027. Tolletaten skal varsle departementet dersom etatens internrevisjon identifiserer forhold som antas å ha betydning for styringsdialogen.

4.3 Sikkerhet og beredskap

Tolletatens arbeid med sikkerhet og beredskap må gis stor oppmerksomhet og være tilpasset utviklingen i risiko- og trusselbildet.¹ Det er viktig at etaten har tilstrekkelig kompetanse på området.

¹ Jf. Risiko 2025, Nasjonal sikkerhetsmyndighet (2025), Fokus 2025 – Etterretningstjenestens vurdering av aktuelle sikkerhetsutfordringer og PSTs Nasjonal Trusselvurdering (2025).

I årsrapporten skal det redegjøres for sikkerhetstilstanden, sikkerhetsutfordringer, ev. sikkerhetstruende hendelser og gjennomførte øvelser og andre aktiviteter på sikkerhets- og beredskapsområdet. Tolletaten skal umiddelbart varsle departementet ved alvorlige sikkerhetshendelser, jf. «Rutine for hendelsesrapportering til departementet».

Justis- og beredskapsdepartementet og relevante sikkerhetsmyndigheter innhenter med jevne mellomrom vurderinger av sikkerhetstilstanden for virksomheter underlagt sikkerhetsloven og av tilstanden for kritiske samfunnsfunksjoner. Departementet kommer nærmere tilbake til ev. behov for innspill fra etaten i forbindelse med disse vurderingene.

I 2025 kom Nasjonal sikkerhetsstrategi² og Totalberedskapsmeldingen³. Departementet forventer at Tolletaten bidrar i arbeidet med oppfølgingen av disse der det er relevant. Det forventes også at etaten deltar i relevante aktiviteter knyttet til Totalforsvarsåret 2026⁴, herunder øvelse TDX 26 (Øvelse Totalforsvar 2026). TDX 26 er en spill-øvelse, som arrangeres høsten 2026. Dette vil være et ledd i å styrke den sivile motstandskraften, Norges totalberedskap og etatens rolle i totalforsvaret. Sentralt for Finansdepartementet i denne øvelsen vil være å øve planverk knyttet til Sivilt beredskapssystem (SBS), som nylig er revidert. Forventninger til Tolletatens utvikling av underliggende planverk vil komme som en egen bestilling fra departementet.

Departementet viser til Tolletatens risiko- og sårbarhetsanalyse av 25. september 2025 knyttet til alvorlige hendelser på samfunnsikkerhetsområdet. Etaten skal i forbindelse med rapport for 1. tertial 2026 opplyse om det er vesentlige endringer i etatens analyse samt status for oppfølging av risikoreduserende tiltak. I tillegg ber vi Tolletaten legge til et scenario i sin analyse knyttet til etatens rolle i og ev. konsekvenser av sikkerhetspolitisk krise og krig. Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) har utarbeidet et «Artikkel-5 scenario» som skal brukes som grunnlag for analysen. Dette vil tilgjengeliggjøres for Tolletaten på egnet måte. Tolletaten skal innen 30. september 2026 oversende analysen av det nye scenarioet til departementet.

Informasjonssikkerhet

Tolletatens systemer behandler betydelige informasjonsmengder, og forvalter informasjonssystemer, hvor tilgjengelighet, konfidensialitet og integritet er avgjørende. Informasjonssikkerheten i Tolletaten og systemene må følges opp på en god måte, basert på gjeldende regler, anerkjente standarder, oppdaterte vurderinger av risiko- og trusselbildet og råd fra fagmyndigheter. Departementet viser i den forbindelse til Nasjonal sikkerhetsmyndighets grunnprinsipper for IKT-sikkerhet 2.1. Sikkerhetsmessige, personvernmessige og juridiske forhold må vurderes grundig i drift, forvaltning og utvikling av etatens IKT-løsninger. Departementet viser til at det digitale trusselbildet er skjerpet de

² [Nasjonal sikkerhetsstrategi - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nasjonal-sikkerhetsstrategi-2025/id2814444/)

³ [Totalberedskapsmeldingen: Forberedt på krise og krig - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/totalberedskapsmeldingen-2025/id2814444/)

⁴ [Totalforsvarsåret 2026](https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/totalforsvarsaret-2026/id2814444/)

seneste årene. Det er viktig at etatens arbeid med informasjonssikkerhet er tilpasset utviklingen i risiko- og trusselbildet.

4.4 Oppfølging av saker fra Riksrevisjonen

Tolletaten skal i årsrapporten gi en oversikt over ev. saker fra Riksrevisjonen som er rapportert til Stortinget i 2026.

I tillegg skal Tolletaten innen 2. november 2026 oversende en egen rapport om oppfølgingen av:

- Dokument 3:6 (2022–2023) Myndighetenes kontroll av grensekryssende avfallstransporter.

Sistnevnte rapport skal inneholde en oversikt over Riksrevisjonens konklusjoner og anbefalinger, hvilke tiltak som er iverksatt eller planlagt iverksatt, og status for gjennomføring av tiltakene.

4.5 Fellesføringer for 2026

Regjeringen har følgende fellesføringer for 2026.

4.5.1 Systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk

Det er et mål med systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk. Tolletaten skal følge opp dette målet. I dette arbeidet skal det tas hensyn til ivaretagelse av virksomhetens kjerneoppgaver og kostnadseffektivitet. Tolletaten skal også vurdere hvordan klimaendringene vil påvirke virksomheten. Etaten skal gjøre systematiske vurderinger av egen energibruk og ta i bruk lønnsomme energieffektive løsninger, samt øke energifleksibiliteten der dette er relevant.

4.5.2 Positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring

Regjeringen har høye ambisjoner når det gjelder inkludering og mangfold. Statlige virksomheter skal ha en positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og/eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring. Arbeidsgiverne skal i samarbeid med de tillitsvalgte selv definere et hensiktsmessig ambisjonsnivå ut fra virksomhetens egenart og størrelse. Tolletaten skal i årsrapporten oppgi antallet ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og/eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring i 2026 og det totale antallet ansettelser i virksomheten i 2026. Etaten skal også omtale utviklingen i 2026 sett opp mot det virksomheten har rapportert for 2025.

4.5.3 Redusere konsulentbruken

Det er et mål at staten samlet sett skal redusere konsulentbruken ved å utvikle egen kompetanse. Tolletaten skal arbeide for å redusere konsulentbruken på områder der det ligger til rette for å benytte interne ressurser og kompetanse. Utover informasjons- og holdningskampanjer skal tjenester fra kommunikasjonsbransjen som hovedregel ikke benyttes. Tolletaten skal i årsrapporten for 2026 rapportere om konsulentbruken og oppfølgingen av fellesføringen, herunder om totalbeløp for kjøp av konsulenttjenester, hvilke tiltak som er iverksatt og konkrete resultater. Dersom det er fagområder og/eller kompetanseområder i virksomheten der konsulenter benyttes i særlig grad, skal bakgrunnen for dette omtales nærmere. Etaten skal som en del av rapporteringen også gi en overordnet omtale av eventuelle kjøp av konsulenttjenester fra kommunikasjonsbransjen (alle typer kommunikasjonstjenester) i 2026 og opplyse om totalbeløp for kjøp av slike tjenester. Dersom utgifter til kjøp av konsulenttjenester er vesentlige, bør virksomheten i note til årsregnskapet spesifisere dette nærmere. Dersom virksomheten har større kjøp av konsulenttjenester fra andre statlige leverandører, bør dette fremgå særskilt.

5. RAPPORTERING

5.1 Årsrapport med årsregnskap

Årsrapporten for 2026 skal oversendes departementet senest 15. mars 2027.

Årsrapporten skal utformes iht. til de obligatoriske kravene som følger av bestemmelsene om økonomistyring i staten punkt 1.6.1 og 2.3.3 og rundskriv R-115 *Utarbeidelse og avleggelse av statlige virksomheters årsregnskap*. Årsrapporten skal dekke alle forhold nevnt i dette tildelingsbrevet og inneholde vurderinger og analyser av utviklingen under hvert hovedmål.

Årsrapporten skal inkludere årsrapport for *Velferdsfondet for Tollvesenet*. I tillegg til etatens årsregnskap skal årsrapporten inneholde et separat årsregnskap for *Velferdsfondet for Tollvesenet*.

Årsrapport med årsregnskap skal publiseres på etatens nettsider etter behandling av rapporten på årsmøtet, og senest innen 1. mai.

Rapportering på HR-området:

- Antall ansatte⁵ og avtalte årsverk per 31.12.2025 og 31.12.2026 (totalt og fordelt per enhet⁶).
- Antall utførte årsverk⁷ per 31.12.2025 og 31.12.2026 (totalt)
- Kjønnssammensetningen i etaten per 31.12.2026 (totalt)

⁵ Oppgi kilde - for eksempel SAP.

⁶ Her menes HR- og organisasjonsdivisjonen, Etterretningsdivisjonen, IT-divisjonen, Grensdivisjonen, Vareførselsdivisjonen, Operativ stab, Styringsstab, Kommunikasjonsstab og Juridisk stab.

⁷ Utførte årsverk som definert i PM-2019-13 i Statens personalhåndbok. DFØ kan bistå med uttrekk av data for denne rapporteringen.

- Det totale sykefraværet⁸ (for kvinner, menn og begge kjønn) i 2025 og 2026
- Turnover⁹ i 2025 og 2026

Tolletaten kan rapportere turnover i tråd med tidligere år, men fra 2026 bes det også opplyst turnover fratrullet avgang som følge av pensjon.

Tallgrunnlaget suppleres med en kortfattet beskrivelse av utviklingstrekk, samt eventuelle utfordringer og tiltak. I årsrapporten skal det videre gis en kortfattet vurdering av rekrutterings- og kompetansesituasjonen i etaten og av tilgangen på kompetanse fremover.

5.2 Rapport for 1. tertial

I rapport for 1. tertial skal Tolletaten gi en kort og overordnet vurdering av status, med hovedvekt på eventuelle vesentlige resultatavvik som er ventet ved årsslutt og avvik fra andre krav og forventninger i dette tildelingsbrevet. Ved vesentlige avvik skal korrigerende tiltak omtales. Rapporten skal også inneholde regnskapsstatus per 30. april og budsjettvurdering for hele året, se vedlegg 4. Resultatmatrise med prognose for årsresultat på styringsparameterne skal vedlegges rapporten.

Etaten skal sammen med 1. tertialrapport også oversende etatens overordnede risikovurderinger. Departementet viser til brev av 21. desember 2021 med nærmere føringer for de overordnede risikovurderingene.

I tillegg skal etaten rapportere på områder som er spesielt nevnt for rapportering i 1. tertial i tildelingsbrevet:

- Status på gjennomføringen av planen for økt innsats mot narkotikasmugling, jf. pkt. 3.2.2
- Status for arbeidet i Treff-satsingen, jf. pkt. 3.4.1
- Status på arbeidet med utfasing av direktekjøring og innføring av digital melde- og opplysningsplikt, jf. pkt. 3.4.2
- Status på arbeidet i Fremtidens tollbehandling, jf. pkt. 3.4.3
- Status på arbeidet med varer i transitt gjennom Sverige og Finland, jf. pkt. 3.4.9
- Internkontrollen – om det er avdekket vesentlige avvik, svakheter, feil og mangler i kritiske prosesser og aktiviteter, og hvilke forbedringstiltak som eventuelt er iverksatt, jf. pkt. 4.2.
- Tolletatens risiko- og sårbarhetsanalyse av 25. september 2025 – opplyse om det er vesentlige endringer i etatenes analyse, jf. pkt. 4.3.

⁸ Sykefravær = Det totale sykefraværet, dvs. summen av egenmeldt og legemeldt sykefravær avrundet til en desimal.

⁹ Hvis virksomheten inkluderer andre sluttårsaker enn oppsigelse for overgang til annen ny stilling utenfor virksomheten skal det opplyses om dette spesielt.

5.3 Rapport for 2. tertial

I rapport for 2. tertial skal Tolletaten gi en kort og overordnet vurdering av status med hovedvekt på eventuelle vesentlige resultatavvik som er ventet ved årsslutt og avvik fra andre krav og forventninger i dette tildelingsbrevet. Ved vesentlige avvik skal korrigerende tiltak omtales. Rapporten skal også inneholde regnskapsstatus per 31. august og budsjettvurdering for hele året, se vedlegg 4. Resultatmatrise med prognose for årsresultat på styringsparametrene, skal vedlegges rapporten.

I tillegg skal etaten rapportere på områder som er spesielt nevnt for rapportering i 2. tertial i tildelingsbrevet:

- Status på gjennomføringen av planen for økt innsats mot narkotikasmugling, jf. pkt. 3.2.2
- Status for arbeidet i Treff-satsingen, jf. pkt. 3.4.1
- Status på arbeidet med utfasing av direktekjøring og innføring av digital melde- og opplysningsplikt, jf. pkt. 3.4.2
- Status på arbeidet i Fremtidens tollbehandling, jf. pkt. 3.4.3
- Status på arbeidet med varer i transitt gjennom Sverige og Finland, jf. pkt. 3.4.9
- Internkontrollen – om det er avdekket vesentlige avvik, svakheter, feil og mangler i kritiske prosesser og aktiviteter, og hvilke forbedringstiltak som eventuelt er iverksatt, jf. pkt. 4.2.

5.4 Rapportering av hendelser og avvik mv.

Dersom det skulle oppstå vesentlige avvik, hendelser eller uforutsette situasjoner, må Tolletaten straks ta kontakt med Etatsstyringsavdelingen i Finansdepartementet uavhengig av fastsatte rapporteringstidspunkter. Etaten skal også varsle departementet om hendelser med mulig mediemessig eller politisk interesse.

6. BUDSJETTILDELING

6.1 Stortingets vedtak

Stortinget har for 2026 vedtatt følgende bevilgning for Tolletatens kapitler 1610 og 4610, jf. Innst. 5 S (2025–2026).

For kap. 1610 er følgende utgiftsramme vedtatt:

Kap. 1610 Tolletaten

		(i 1 000 kr)
Post	Betegnelse	Beløp
01	Driftsutgifter	2 148 233
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	383 176
Sum kap. 1610		2 531 409

For kap. 4610 er følgende inntektsramme vedtatt:

Kap. 4610 Tolletaten

		(i 1 000 kr)
Post	Betegnelse	Beløp
01	Særskilt vederlag for tolltjenester	7 200
02	Andre inntekter	3 500
04	Diverse refusjoner	750
05	Refusjon fra Avinor AS	32 279
85	Tvangsmulkt og overtredelsesgebyr	13 000
Sum kap. 4610		56 729

Det vises for øvrig til omtale av kap. 1610 og 4610 i Prop. 1 S (2025–2026) for Finansdepartementet (fagproposisjonen).

6.2 Budsjettmessige forutsetninger

Tolletaten har ansvaret for å planlegge virksomheten i 2026 slik at målene kan nås innenfor bevilgningsrammene, jf. Reglement for økonomistyring i staten § 9 og Bestemmelser om økonomistyring i staten, pkt. 2.2. Departementet forutsetter at etaten umiddelbart rapporterer om vesentlige endringer eller feil i budsjettforutsetningene.

Etaten må tilpasse etatens samlede aktivitetsnivå til etatens budsjetttramme slik at det ikke pådras utgifter uten at det er budsjettmessig dekning.

Øremerket bevilgning

For 2026 er det under kap. 1610, post 45, avsatt midler til nedenfor nevnte tiltak, 51,8 mill. kroner til "*Satsing for systemstøtte på kontrollområdet og digital grensepasseringsløsning*", og 90 mill. kroner til arbeid med programmet Fremtidens tollbehandling. Beløpene er øremerket og kan ikke uten departementets samtykke benyttes til andre formål.

		(i 1000 kr)
Tiltak		Beløp
Satsing for systemstøtte på kontrollområdet og digital grensepasseringsløsning		51 800
Fremtidens tollbehandling		90 000
Sum		141 800

6.3 Fullmakter

I vedlegg 2 omtales først årlige budsjettfullmakter. Derneft listes det opp fullmakter som er delegert til Finansdepartementet, og som Tolletaten må søke departementet om samtykke til å benytte seg av i hvert enkelt tilfelle. I tillegg omtales administrative fullmakter. Eksisterende fullmakter og de som nå meddeles, er en del av budsjettildelingen.

6.4 Budsjettildeling

Under henvisning til ovennevnte og Reglement for økonomistyring i staten § 7 meddeler Finansdepartementet med dette at Tolletaten i 2026 gis adgang til å disponere de bevilgninger og fullmakter som er beskrevet i dette brevet.

Med hilsen

Lars-Henrik Myrmel-Johansen (e.f.)
finansråd

Tina Engelsrud
ekspedisjonssjef

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Vedlegg

Kopi: Riksrevisjonen

Vedlegg 1

Styringskalender 2026 - Tolletaten

Måned	Aktivitet	Dato
Februar	– Forklaringer til statsregnskapet 2025 mv. til FIN – Årsplan for direktørens internrevisjon i 2026 til FIN – Årsrapport for direktørens internrevisjon i 2025 til FIN – Kontaktmøte – Innspill til revidert nasjonalbudsjett 2026 til FIN	Primo februar ¹⁰ 16. februar 16. februar 25. februar Ultimo februar
Mars	– Innsendelse av årsrapport for 2025 til Finansdepartementet – Finansdepartementets oppfølgingsforum for Treff-satsingen og Fremtidens tollbehandling	16. mars 19. mars
April	– Årsmøte – FIN oversender foreløpige budsjetttrammer 2026 for Tolletaten	14. april Medio april
Mai	– Tilbakemelding på foreløpige rammer til FIN	Medio mai
Juni	– Rapport for 1. tertial til FIN – Finansdepartementets oppfølgingsforum for Treff-satsingen og Fremtidens tollbehandling – Møte om 1. tertialrapport 2026 – FIN oversender brev om endringer ifm. revidert nasjonalbudsjett	1. juni 3. juni 19. juni Ultimo juni
September	– Kontaktmøte – Finansdepartementets oppfølgingsforum for Treff-satsingen og Fremtidens tollbehandling – Rapport for 2. tertial til FIN	3. september 8. september 28. september
Oktober	– Regjeringen fremmer Prop. 1 S (2026–2027) for Stortinget – FIN sender ut brev om forslag i Prop. 1 S – Innspill til nysaldering av budsjettet for 2026 til FIN – Møte om 2. tertialrapport mv. – FIN sender ut tekniske retningslinjer for arbeidet med statsbudsjettet for 2028 (Budsjettskrivet for 2028)	Primo oktober Primo oktober Primo oktober 16. oktober Medio oktober
November	– FIN oversender utkast til tildelingsbrev for 2027 – Forslag til budsjett 2028 fra Tolletaten til FIN	Primo november Medio november
Desember	– Kontaktmøte – Finansdepartementets oppfølgingsforum for Treff-satsingen og Fremtidens tollbehandling – FIN oversender brev om endringer ifm. nysalderingen – FIN oversender tildelingsbrev for 2027	3. desember 16. desember Ultimo desember Ultimo desember

¹⁰ Retningslinjer og endelige frister som gjelder statsregnskapet mv. er gitt i rundskriv R-8/2025 av 11. november 2025.

Budsjettfullmakter og administrative fullmakter

Bevilgningsreglementet har flere bestemmelser som gir Kongen fullmakt til å fastsette unntak fra de hovedprinsipper som reglementet ellers er basert på. Gjeldende vilkår for bruk av unntaksbestemmelsene fremgår av R-110/2020 *Fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet*. Det vises også til Finansdepartementets veileder for statlig budsjettarbeid (R-0634 B) som forklarer budsjettfullmaktene nærmere. (Alle rundskriv fra departementet finnes på departementets hjemmesider).

Nedenfor omtales to typer budsjettfullmakter: Først fullmakter som må delegeres for hvert budsjettår, jf. pkt. A. Dernest fullmakter som er delegert Finansdepartementet og som Tolletaten må søke departementet om samtykke til å benytte seg av i hvert enkelt tilfelle, jf. pkt. B. I tillegg omtales i pkt. C administrative fullmakter.

A. Budsjettfullmakter som må delegeres hvert år, og som med dette delegeres

- Fullmakt til å overskride bevilgningen under kap. 1610, post 01, mot tilsvarende merinntekter under kap. 4610, postene 01, 04 og 05, jf. romertallsvedtak II. Merinntekter som gir grunnlag for overskridelser, skal også dekke eventuell merverdiavgift knyttet til overskridelsene. En eventuell mindreinntekt kommer til fradrag ved beregning av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.
- Fullmakt til å foreta bestillinger utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger 175 mill. kroner på kap. 1610, post 45, jf. romertallsfullmakt III.
- Fullmakt til å trekke direkte utgifter i forbindelse med auksjonssalg fra salgsinntektene før det overskytende inntektsføres under kap. 4610, post 02, jf. romertallsvedtak XI.
- Fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr på de vilkår som fremgår av R-110 pkt. 2.2.
- Fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret. Fullmakten gjelder på de vilkår som fremgår av pkt. 2.3 i R-110 *Fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet*. For husleieavtaler gjelder i tillegg de vilkår og prosedyrer som fremgår av *Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor* og i Kommunal- og digitaliseringsdepartementets brev av 31. januar 2020 om bruk av Statsbygg som rådgiver.

B. Budsjettfullmakter som er delegert Finansdepartementet og som Tolletaten må søke departementet om samtykke til å benytte seg av i hvert enkelt tilfelle

- Overføring av ubrukt driftsbevilgning fra et år til det neste på de vilkår som fremgår av Finansdepartementets årlige rundskriv R-2.
- Omdisponering fra post 01 til post 45 på de vilkår som fremgår av R-110, pkt. 2.5.

- Overskride driftsbevilgning til investeringsformål mot innsparing i løpet av de tre følgende budsjettår på de vilkår som fremgår av R-110, pkt. 2.6.

C. Administrative fullmakter

- Organisering og ledelse av virksomheten

Virksomhetsleder har fullmakt til å organisere virksomheten, fastsette bemanning, opprette stillinger, ansette og fastsette lønn innenfor gjeldende regelverk og budsjettammer. Departementet skal varsles dersom virksomheten utreder organisatoriske endringer av større omfang, eller står overfor særlig vanskelige personalsaker med mulige prinsipielle, økonomiske eller omdømmemessige konsekvenser.

Tolldirektøren beskikkes av Kongen i statsråd til åremål for en periode på seks år, med mulighet for forlengelse i ytterligere seks år, jf. statsansatteloven § 10 (2). Departementet saksbehandler og avgjør saker som gjelder etatslederens arbeidsforhold.

- Krav om foreleggelse av særavtaler og sluttavtaler før forhandling og inngåelse

Forslag om opprettelse, revisjon eller forlengelse av særavtaler skal forelegges Finansdepartementet før forhandlinger igangsettes. Det skal utvises tilbakeholdenhet ved inngåelse av sluttavtaler. Eventuelle sluttavtaler skal forelegges FIN før beslutning fattes.

- Statens erstatningsansvar

Tolletaten gis, i tråd med bestemmelsene i Justis- og beredskapsdepartementets rundskriv G-01/2017 *Erstatningskrav mot staten – belastning av budsjettkapittel 471, post 71 og frafall av foreldelsesinnsigelse*, fullmakt til å treffe vedtak i erstatningssaker som ikke anses å være av prinsipiell betydning. Fullmakten gjelder med de føringer og begrensninger som følger av postomtalen under kap. 471 *Statens erstatningsansvar og Stortingets rettfærdsvederlagsordning, post 71 Erstatningsansvar m.m.*, overslagsbevilgning, samt rundskrivet, herunder plikten til å varsle Justis- og beredskapsdepartementet i tråd med punkt 4 i rundskrivet. Kopi av disse varslene skal sendes Finansdepartementet. Saker som vurderes å være av prinsipiell betydning, skal oversendes Finansdepartementet for behandling.

- Dekning av utgifter ved flytting fra utlandet

For å få dekket flytteutgifter ved flytting fra utlandet, gis etaten fullmakt til å tilstå hel eller delvis dekning av faktiske flytteutgifter for ordinært innbo inntil 50 kubikkmeter. Arbeidsgiver skal ikke dekke flytteutgifter for spesielle gjenstander som biler, båter o.l.

Indikatorer 2026

Vareførselsprosesser

- Andel vedtak i Vareførselsdivisjonen som tilfredsstiller standardiserte retningslinjer for god saksbehandling

Deklarasjonskontroll

- Deklarasjoner, antall
- Vareposter i deklarasjoner, antall
- Dokumentkontroller av deklarasjoner, antall
- Fysiske varekontroller av deklarasjoner, antall
- Treffprosent deklarasjonskontroll

Etterkontroller

- Etterkontroller, antall
- Etterkontroller med treff, antall
- Gjennomførte bistandskontroller og verifikasjonsanmodninger fra utenlandske tollmyndigheter, antall
- Mottatte egenrettinger av deklarasjoner, antall
- Dokumentkontroller av egenrettinger, antall

Immaterielle rettigheter - IPR

- Kontrolloppdrag med treff på immaterielle rettigheter (IPR), antall

Alvorlige overtredelser

- AOT i deklarasjonskontrollen, antall
- AOT i etterkontrollen, antall
- AOT for brudd på immaterielle rettigheter (IPR), antall

Brukervennlig tjenester

- Regelverksorienterte oppslag på toll.no, antall

Grensekontroll

- Kontrolloppdrag utført, antall
- Situasjonstilpasset kontroll – evne til å tilpasse kontroller, kvalitativ vurdering bygget på svar fra undersøkelse rettet mot ansatte i kontrollfunksjoner

Kontroller fordelt på objekt

- Kontrollerte personer, antall
- Kontrollerte kjøretøy på landevei, antall
- Kontrollerte forsendelser ekskludert post, antall
- Kontrollerte postforsendelser (hovedsakelig post med funn), antall
- Kontrollerte containere, antall

Kontroller fordelt på trafikkstrøm

- Kontroller av kjøretøy som kommer landeveien til Norge, antall
- Kontrollerte fartøy som kommer sjøveien til Norge, antall
- Kontrollerte fartøy som kommer luftveien til Norge, antall

Treff

- Kontrolloppdrag i med treff, antall
- Kontrolloppdrag med treff, andel
- AOT i grensekontrollen, antall

Treff pr objekt

- Kontrollerte personobjekter med treff, antall
- Kontrollerte kjøretøy på landevei med treff, antall
- Kontrollerte forsendelser ekskludert post med treff, antall
- Kontrollerte containere med treff, antall

Treff pr trafikkstrøm

- Kontrollerte kjøretøy som kommer landeveien med treff, antall
- Kontrollerte fartøy som kommer sjøveien med treff, antall
- Kontrollerte fartøy som kommer luftveien med treff, antall

Resultat av kontroller, reaksjoner og sanksjoner

Resultat av funn

Beslag, totalt antall (alle varekategorier), herav (listen er ikke uttømmende):

- Narkotikabeslag, antall
- Tobakksvarebeslag, antall
- Valutabeslag, antall

Tolletatens sanksjoner og reaksjoner på kontrollresultater

- Overtredelsesgebyr (OTG) ilagt av Tolletaten, antall
- Enkeltvedtak om administrativ sanksjonering ilagt av Tolletaten, totalt antall
- Tillatelser tilbaketrukket av Tolletaten, antall
- Tilleggstollavgift ilagt av Tolletaten, antall
- Forenklede forelegg, antall ilagte
- Valuta-overtredelsesgebyr ilagt av Tolletaten, antall

Saker oversendt andre regelverkseiere og påtalemyndighet

- Saker sendt Skatteetaten for tilleggsskatt, antall
- Anmeldelser fra Tolletaten til påtalemyndigheten, antall
- Henleggelse hos påtalemyndighet, antall

Sanksjoner og reaksjoner på kontroller, ilagte beløp

- Overtredelsesgebyr (OTG) ilagt av Tolletaten, beløp i tusen kroner
- Tilleggstollavgift ilagt av Tolletaten, beløp i tusen kroner
- Valuta-overtredelsesgebyr ilagt av Tolletaten, beløp i tusen kroner

Bruk av verktøy mv.

- Kjøretøyskannede objekter, antall utførte kontroller
- Kontrolloppdrag med kjøretøyskanner med treff, andel
- Bruk av ANPR, antall treff
- Nedlastninger av KvoteAppen, antall
- Fortollinger/innbetalinger fra reisende i KvoteAppen, antall
- Bruk av KvoteAppen, innbetalt beløp i tusen kroner

Krav til rapportering om budsjettstatus

Finansdepartementet har følgende krav til rapportering av utgifter på kapittel 1610 i statusrapporter om budsjettsituasjonen:

- Det må fremgå hva som er disponibel bevilgning (sum budsjett), og hvordan denne har fremkommet (overført bevilgning, saldert budsjett, senere vedtatte endringer, refusjoner og bruk av merinntektsfullmakter).
- Regnskapstall fra statsregnskapet må presenteres for hver utgiftspost.
- Forbruk i prosent av disponibelt beløp må fremkomme.
- Staten må gi en utgiftsprognose for hele året.
- Avvik fra budsjett må angis både i kroner og prosent.
- Vesentlige avvik må forklares og korrigerende tiltak må angis.

Finansdepartementet har følgende krav til rapportering av inntekter på kapittel 4610 i statusrapporter om budsjettsituasjonen:

- Det må fremgå hva som er gjeldende budsjett.
- Regnskapstall fra statsregnskapet må presenteres for hver inntekstspost.
- Staten må gi en inntektsprognose for hele året.
- Avvik fra budsjett må angis både i kroner og prosent.
- Vesentlige avvik må forklares.

Staten skal følge med på både utgifts- og inntektsutviklingen og snarest melde fra til departementet ved uventet utvikling.